

RAADSVRAAG

Nr: SV21-035

Datum: 16 maart 2021

Vraag art. 38

Indiener: Ad Struijs, Pro Krimpenerwaard

Onderwerp: Jeugdzorg

Toelichting:

Gemeenten hebben grote tekorten op de jeugdzorg, maar zoals uit onderzoek van onder meer Follow the Money blijkt, boeken veel aanbieders van jeugdzorg hoge winsten. Die zorgaanbieders sluiten "overgebleven" zorgkosten weg naar onbekende bestemmingen.

Toch willen gemeenten liever geld voor de jeugdzorg bij het Rijk weghalen dan bij zorgaanbieders die zichzelf rijkelijk belonen.

Zorgaanbieders worden betaald voor het aanbieden van dagbesteding, maar die dagbesteding kan ook heel makkelijk door hen worden misbruikt. Voorbeelden daarvan vinden we bij de zogenaamde zorgboerderijen. Een aantal daarvan kwam in het televisieprogramma Pointer (8 maart 2021) aan de orde. Exemplarisch was een melkveebedrijf. De twee functies (melkproductie en zorg) werden in de verslaglegging echter niet gescheiden.

Het kan nog erger. Het Informatie Knooppunt Zorgfraude constateerde onlangs dat in Twente minstens een twintigtal zorginstellingen in handen zijn van mensen met een criminele achtergrond.

Zie: <https://krant.volkskrant.nl/titles/volkskrant/7929/publications/1203/pages/26>

Vragen:

1. Heeft de gemeente een rol in het voorkomen van jeugdzorg (preventie), zo ja welke?
2. Wat heeft de gemeente de laatste 2 jaar hier actief aan gedaan?
3. Heeft de gemeente onderzoek gedaan naar de zorginstellingen binnen onze gemeente; is bij sommige sprake van "overwinst"?
4. Heeft die situatie, zoals beschreven in de toelichting, zich de afgelopen jaren ook hier voorgedaan?
5. Zo ja, kunt u dit toelichten?
6. Is er nog een achterstand in de declaraties en zo ja, graag toelichten?

Antwoord college:

1. Ja. De Wet publieke gezondheidszorg (Wpg), de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), de Jeugdwet, de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz) maken samen een sluitende keten mogelijk van preventie(activiteiten) gericht op de diverse doelgroepen.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie van jeugdzorg richt zich op het voorkomen van problemen en vroegtijdige inzet van hulp en zorg om zo (zwaardere) vormen van jeugdhulp te voorkomen. Een doel wat zowel in de Wpg als de Jeugdwet verankerd is. Het gemeentelijk beleid heeft betrekking op de gezonde bevolking en jeugdigen (en eventueel hun ouders) met een verhoogd risico op ontwikkelingsachterstand of uitval, maar voor wie zwaardere zorg niet nodig is of voorkomen kan worden.

2. De gemeente Krimpenerwaard investeert op verschillende manieren in het voorkomen van jeugdzorg; met collectieve preventie (denk aan de consultatiebureaus voor alle ouders met een jong kindje), selectieve preventie (zoals aanbod voor kinderen in een echtscheidingsituatie), maar ook geïndiceerde preventie (een preventieve cursus over faalangst voor kinderen die lichte klachten lijken te ontwikkelen of jeugdzorg op school (JOS) met preventieve kortdurende begeleiding). In zijn algemeenheid vervult de jeugdgezondheidszorg een belangrijke preventieve rol, signaleert vroegtijdig knelpunten in de ontwikkeling van de jeugdigen en ondersteunt 'jonge' moeders als het opvoeden niet vanzelf gaat. Daarnaast worden door diverse ketenpartners via een subsidierelatie preventief aanbod geboden, bijvoorbeeld gericht op het versterken van de weerbaarheid bij kinderen, (lichte) opvoedondersteuning of thuisbegeleiding voor ouders. Er is ook preventief aanbod beschikbaar op het gebied van verlies en rouw of ruzie en geweld, vanuit de idee dat wanneer je hier vroegtijdig aandacht voor hebt, dit mogelijk problemen op latere leeftijd voorkomt.
3. Ja. Het toezicht op de Jeugdwet (rechtmatigheid) is bij gemeenten belegd. De regio Midden-Holland heeft ervoor gekozen om deze taak regionaal in te richten. Dit heeft onder meer geleid tot een regionaal toezichthouder kwaliteit en rechtmatigheid. Ook is er een meldpunt vermoeden zorgfraude ingesteld. De toezichthouder gaat in op signalen gerelateerd aan de geboden hulp, mogelijke winstpercentages, maar bijvoorbeeld ook op herhaaldelijke signalen van geweld bij een aanbieder. Op deze manier wordt getracht fouten te beperken en fraude te bestrijden.
4. De regionaal toezichthouder kwaliteit en rechtmatigheid is in 2020 aangesteld. Op dit moment zijn bij de regionaal toezichthouder diverse signalen in onderzoek; hier zitten ook casussen vanuit Krimpenerwaard tussen.
5. Zie vraag 4
6. Ja. Wettelijk gezien hebben zorgaanbieders maximaal vijf jaar de tijd om hun declaraties in te dienen bij de gemeenten. In de inkoopafspraken is een declaratietermijn van 1 maand afgesproken (zorg geleverd in de maand januari, uiterlijk declareren 28 februari). Sommige aanbieders zijn echter (door omstandigheden) achter met de declaraties en hebben dit ook besproken met de RDS. Naar verwachting zijn voor 2020 nog niet alle declaraties binnen. Deze kunnen nog t/m 2025 worden ingediend.

Ondertekening college:

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip

mr. R.S. Cazemier